

REFERAT Børne- og Ungdomsudvalget 2007-2021 d. 15-04-2020

Mødedato Onsdag d. 15. april 2020 kl. 17:00

Mødested

Indholdsfortegnelse

Referat - Åben.....	3
Referat med bilag - Åben.....	11

Punkt 1: Referat - Åben

Referat

Børne- og Ungdomsudvalget 2018-2021

Ordinært møde

Mødetidspunkt:

15-04-2020 17:00

Mødeafholdelse:

Mødet afholdes som telefon/skypemøde

Information:

Medlemmer:

Anders Brandt Sørensen (A), Formand
Erik Kyed Trolle (A)
Irene Hjortshøj (A)
Helle Skovgaard Mortensen (A)
Almina Nikontovic (A)
Asger Møller Mortensen (V)
Christina Lykke Eriksen (F)

Afbud:

Stedfortrædere:

Indholdsfortegnelse

Børne- og Ungdomsudvalget 2018-2021

15-04-2020 17:00

1 (Åben) Genåbning af Dagtilbudsområdet i forbindelse med coronavirus.....	3
2 (Åben) Genåbning af skoler i forbindelse med coronavirus	5
3 (Åben) Underskrift 15. april 2020.....	7

1 (Åben) Genåbning af Dagtilbudsområdet i forbindelse med coronavirus

Sags ID: EMN-2020-01276

Sagsbehandler: Gitte Julie Højbjerg

Ansvarligt center: Center for Dagtilbud

Beslutningskompetence

BUU

Sagsfremstilling

Statsminister Mette Frederiksen meddelte den 6. april 2020, hvordan første fase af genåbningen af Danmark kan forløbe efter nedlukningen som følge af coronavirus.

På Børne- og Undervisningsministeriets område vil en gradvis åbning ske fra onsdag den 15. april 2020 og frem.

Rammerne og hygiejnen skal være i orden før institutionerne kan åbne, og det forudsætter at det sker forsvarligt ud fra sundhedsmyndighedernes retningslinjer.

For Dagtilbudsområdet i Frederikshavn Kommune betyder det, at der fra den 16. april 2020 vil være åbent som før nedlukningen og med de samme åbningstider. Forældrene er blevet bedt om at tilmelde deres børn med meget præcise komme og gåtider.

Der vil dog være udfordringer ved genåbningen af Dagtilbudsområdet, særligt i forhold til sundhed og hygiejne og antal kvadratmeter. Fx skal hvert vuggestuebarn have 6 m² frit gulvplads og børnehavebørn skal have 4 m². Der vil også være behov for ekstra personale, da børnene skal indeles i mindre grupper.

Genåbningen gælder både de kommunale og private institutioner samt kommunale Daglejere og private pasningsordninger. De private institutioner samt private pasningsordninger er blevet orienteret om hvorledes det kommunale Dagtilbudsområde håndterer genåbningen.

Dagtilbuddene åbner altså for alle børn.

Det enkelte tilbud har det lokale kendskab til hvorledes hverdagen bedst kan planlægges med fokus på de sundhedsfaglige retningslinjer. Det enkelte tilbud får ansvaret for en hensigtsmæssig sundhedsfaglig tilrettelæggelse af hverdagen, der bl.a. kan handle om at sikre sig, at børnegrupper møder det samme personale, at børn mest muligt forbliver i mindre grupper, forskudte ankomster så færrest forældre og børn er der på samme tid, samt anvendelse af andre/supplerende lokaler. Ligeledes skal mest muligt foregå udendørs som udeaktiviteter og i mindre grupper.

Ansvaret for at udmønte de konkrete sundhedsfaglige retningslinjer sker lokalt i det enkelte tilbud, dvs. hos distriktslederen. Det påhviler derfor distriktslederen at gennemgå

de sundhedsfaglige retningslinjer med personalet, og sikre at de er implementeret inden dagtilbuddet åbnes.

Vi lukker ned for frugt- og madordninger, da det vil blive svært at leve op til hygiejnekravene. Forældre bliver fritaget for betaling i maj og juni måned (juli er i forvejen betalingsfri). Hvor det administrativt kan lade sig gøre, vil opkrævning for frugt- og madordning også blive fritaget for betaling den ½ måned i april.

Dagtilbuddet skal i en fase med genåbning forsat sikre børns trivsel og tryghed og så vidt muligt skabe pædagogiske læringsmiljøer med udgangspunkt i den pædagogiske læreplan. Der kan dog ikke forventes det samme kvalitetsmæssige tilbud som før nedlukningen, da flere sundhedsmæssige forhold får praktisk betydning for åbning af Dagtilbud.

Der vil være et særligt fokus på rengøring.

Indstilling

Børne, ungdoms- og arbejdsmarkedsdirektøren indstiller, at Børne- og ungdomsudvalget godkender at dagtilbudsområdet genåbnes fra den 16. april og at genåbning af dagtilbudsområdet sker ud fra følgende kriterier:

1. Åbningstider er som før nedlukningen i det enkelte tilbud
2. Det enkelte dagtilbud bruger Sundhedsstyrelsens "Vejledning for gradvis kontrolleret genåbning af dagtilbud" som grundlag for den forebyggende indsats mod smitte af COVID-19.
3. De forældre der har tilmeldt deres barn til frugt- og madordning vil blive fritaget for opkrævning i maj og juni, og om muligt sidste halvdel af april måned.

Beslutninger:

Udvalget følger indstillingen.

Til næste møde fremlægger administrationen en sag, som gør det muligt at friholde forældrene for betaling af daginstitutionspladser i maj og juni måned, såfremt børnene ikke gør brug af pladserne.

Bilag

1. Vejledning til dagtilbud (DokumentID: 4003819 - EMN-2020-01276)

2 (Åben) Genåbning af skoler i forbindelse med coronavirus

Sags ID: EMN-2020-01276

Sagsbehandler: Anette Jensen Nedermark

Ansvarligt center:

Beslutningskompetence

BUU

Sagsfremstilling

Statsminister Mette Frederiksen meddelte den 6 april 2020, hvordan første faste af genåbningen af Danmark kan forløbe efter nedlukningen som følge af coronavirus.

På Børne- og Undervisningsministeriets område vil en mulig gradvis åbning ske fra onsdag den 15. april 2020 og frem. Rammerne og hygiejnen skal være i orden, før skolerne kan åbne, og det forudsætter at det sker forsvarligt ud fra sundhedsmyndighedernes retningslinjer.

For Folkeskoleområdet i Frederikshavn Kommune er følgende omfattet af genåbningen:

- 0.-5. klasse
- Elever i specialtilbud, specialklasser, heldagsskolen på alle klassetrin
- SFO, fritidshjem og klub (for børn til og med 5. klasse)

Skolerne starter op torsdag den 16. april 2020.

Nødundervisning via fjernundervisning fortsætter for alle andre elever.

Eleverne har mødepligt til undervisningen. Skolen registrerer fravær. Folkeskoler skal dog ikke underrette kommunen, og der trækkes ikke i børnefamilieydelse som følge af fravær.

Alle elever med familiemedlemmer i risikogruppen kan blive hjemme, hvis forældrene vælger dette.

Undervisningen skal i videst muligt omfang leve op til folkeskolelovens krav og bestemmelser så vidt angår fagrækken og Fælles Mål samt forpligtelsen til at tilrettelægge undervisningen efter den enkelte elevs behov mv.

Det er skolens ansvar at prioritere ud fra faglige vurderinger af elevernes behov, hvilken undervisning der skal gennemføres.

Ansvaret for at udmønte de konkrete sundhedsfaglige retningslinjer sker lokalt på den enkelte skole, dvs. hos distriktslederen. Det påhviler derfor distriktslederen, at gennemgå de sundhedsfaglige retningslinjer med personalet, og sikre at de er implementeret, inden skolerne genåbnes.

Afgangsprøverne i 9.-10. klasse aflyses og erstattes af standpunktskarakterer på eksamensbeviset. Standpunktskarakter gives ultimo juni, så der bliver bedre tid til at vurdere eleverne og dække faglige huller, samt for at fastholde elevernes motivation.

Den enkelte skole har det lokale kendskab til hvorledes hverdagen bedst kan planlægges med fokus på de sundhedsfaglige retningslinjer.

Af Sundhedsstyrelsens vejledning fremgår, at man godt kan sende sit barn i skole, selvom barnet er i særlig risikogruppe eller at der er en i husstanden i særlig risikogruppe. Er man i tvivl, anbefaler Center for Skole, at man taler med egen læge.

Der vil være personale i særlige risikogrupper, der ikke pålægges fremmøde på skolerne, men som i stedet kommer til at arbejde hjemmefra med nødundervisning.

Det er vigtigt, at der fortsat er en opsøgende indsats i forhold til udsatte børn og familier for at sikre, at disse børn i videst mulige omfang kommer i skole.

Indstilling

Børne-, ungdoms- og arbejdsmarkedsdirektøren indstiller, at Børne- og Ungdomsudvalget godkender, at Folkeskolerne genåbnes fra torsdag den 16. april og genåbningen sker ud fra følgende kriterier:

1. Skoledagen har en varighed af 4 timer, på nogle skoleafdelinger kommer eleverne muligvis til at møde forskudt for at sikre den nødvendige plads.
2. SFO'erne tilbyder herudover pasning i den normale åbningstid.
3. Specialklasserne følger som udgangspunkt samme skema som tidligere, dog med mulighed for individuelle tilpasninger.
4. Skolerne bruger Sundhedsstyrelsens "Vejledning for gradvis kontrolleret genåbning af skoler og fritidsordninger" som grundlag for den forebyggende indsats mod smitte af COVID-19.

Beslutninger:

Udvalget følger indstillingen.

Bilag

1. Vejledning til skoler og fritidsordninger (DokumentID: 4003818 - EMN-2020-01276)

3 (Åben) Underskrift 15. april 2020

Sags ID: EMN-2019-01856

Sagsbehandler: Hanne Rosenkrantz Helgesen

Ansvarligt center: Ledelsessekretariatet

Beslutningskompetence

BUU

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på Godkend.

Indstilling

Børne-, ungdoms- og arbejdsmarkedsdirektøren indstiller, at Børne- og Ungdomsudvalget godkender beslutningsprotokollen.

Beslutninger:

Godkendt.

Bilag

Punkt 2: Referat med bilag - Åben

Referat

Børne- og Ungdomsudvalget 2018-2021

Ordinært møde

Mødetidspunkt:

15-04-2020 17:00

Mødeafholdelse:

Mødet afholdes som telefon/skypemøde

Information:

Medlemmer:

Anders Brandt Sørensen (A), Formand
Erik Kyed Trolle (A)
Irene Hjortshøj (A)
Helle Skovgaard Mortensen (A)
Almina Nikontovic (A)
Asger Møller Mortensen (V)
Christina Lykke Eriksen (F)

Afbud:

Stedfortrædere:

Indholdsfortegnelse

Børne- og Ungdomsudvalget 2018-2021

15-04-2020 17:00

1 (Åben) Genåbning af Dagtilbudsområdet i forbindelse med coronavirus.....	3
2 (Åben) Genåbning af skoler i forbindelse med coronavirus	5
3 (Åben) Underskrift 15. april 2020.....	7

1 (Åben) Genåbning af Dagtilbudsområdet i forbindelse med coronavirus

Sags ID: EMN-2020-01276

Sagsbehandler: Gitte Julie Højbjerg

Ansvarligt center: Center for Dagtilbud

Beslutningskompetence

BUU

Sagsfremstilling

Statsminister Mette Frederiksen meddelte den 6. april 2020, hvordan første fase af genåbningen af Danmark kan forløbe efter nedlukningen som følge af coronavirus.

På Børne- og Undervisningsministeriets område vil en gradvis åbning ske fra onsdag den 15. april 2020 og frem.

Rammerne og hygiejnen skal være i orden før institutionerne kan åbne, og det forudsætter at det sker forsvarligt ud fra sundhedsmyndighedernes retningslinjer.

For Dagtilbudsområdet i Frederikshavn Kommune betyder det, at der fra den 16. april 2020 vil være åbent som før nedlukningen og med de samme åbningstider. Forældrene er blevet bedt om at tilmelde deres børn med meget præcise komme og gåtider.

Der vil dog være udfordringer ved genåbningen af Dagtilbudsområdet, særligt i forhold til sundhed og hygiejne og antal kvadratmeter. Fx skal hvert vuggestuebarn have 6 m² frit gulvplads og børnehavebørn skal have 4 m². Der vil også være behov for ekstra personale, da børnene skal indeles i mindre grupper.

Genåbningen gælder både de kommunale og private institutioner samt kommunale Daglejere og private pasningsordninger. De private institutioner samt private pasningsordninger er blevet orienteret om hvorledes det kommunale Dagtilbudsområde håndterer genåbningen.

Dagtilbuddene åbner altså for alle børn.

Det enkelte tilbud har det lokale kendskab til hvorledes hverdagen bedst kan planlægges med fokus på de sundhedsfaglige retningslinjer. Det enkelte tilbud får ansvaret for en hensigtsmæssig sundhedsfaglig tilrettelæggelse af hverdagen, der bl.a. kan handle om at sikre sig, at børnegrupper møder det samme personale, at børn mest muligt forbliver i mindre grupper, forskudte ankomster så færrest forældre og børn er der på samme tid, samt anvendelse af andre/supplerende lokaler. Ligeledes skal mest muligt foregå udendørs som udeaktiviteter og i mindre grupper.

Ansvaret for at udmønte de konkrete sundhedsfaglige retningslinjer sker lokalt i det enkelte tilbud, dvs. hos distriktslederen. Det påhviler derfor distriktslederen at gennemgå

de sundhedsfaglige retningslinjer med personalet, og sikre at de er implementeret inden dagtilbuddet åbnes.

Vi lukker ned for frugt- og madordninger, da det vil blive svært at leve op til hygiejnekravene. Forældre bliver fritaget for betaling i maj og juni måned (juli er i forvejen betalingsfri). Hvor det administrativt kan lade sig gøre, vil opkrævning for frugt- og madordning også blive fritaget for betaling den ½ måned i april.

Dagtilbuddet skal i en fase med genåbning forsat sikre børns trivsel og tryghed og så vidt muligt skabe pædagogiske læringsmiljøer med udgangspunkt i den pædagogiske læreplan. Der kan dog ikke forventes det samme kvalitetsmæssige tilbud som før nedlukningen, da flere sundhedsmæssige forhold får praktisk betydning for åbning af Dagtilbud.

Der vil være et særligt fokus på rengøring.

Indstilling

Børne, ungdoms- og arbejdsmarkedsdirektøren indstiller, at Børne- og ungdomsudvalget godkender at dagtilbudsområdet genåbnes fra den 16. april og at genåbning af dagtilbudsområdet sker ud fra følgende kriterier:

1. Åbningstider er som før nedlukningen i det enkelte tilbud
2. Det enkelte dagtilbud bruger Sundhedsstyrelsens "Vejledning for gradvis kontrolleret genåbning af dagtilbud" som grundlag for den forebyggende indsats mod smitte af COVID-19.
3. De forældre der har tilmeldt deres barn til frugt- og madordning vil blive fritaget for opkrævning i maj og juni, og om muligt sidste halvdel af april måned.

Beslutninger:

Udvalget følger indstillingen.

Til næste møde fremlægger administrationen en sag, som gør det muligt at friholde forældrene for betaling af daginstitutionspladser i maj og juni måned, såfremt børnene ikke gør brug af pladserne.

Bilag

1. Vejledning til dagtilbud (DokumentID: 4003819 - EMN-2020-01276)

2 (Åben) Genåbning af skoler i forbindelse med coronavirus

Sags ID: EMN-2020-01276

Sagsbehandler: Anette Jensen Nedermark

Ansvarligt center:

Beslutningskompetence

BUU

Sagsfremstilling

Statsminister Mette Frederiksen meddelte den 6 april 2020, hvordan første faste af genåbningen af Danmark kan forløbe efter nedlukningen som følge af coronavirus.

På Børne- og Undervisningsministeriets område vil en mulig gradvis åbning ske fra onsdag den 15. april 2020 og frem. Rammerne og hygiejnen skal være i orden, før skolerne kan åbne, og det forudsætter at det sker forsvarligt ud fra sundhedsmyndighedernes retningslinjer.

For Folkeskoleområdet i Frederikshavn Kommune er følgende omfattet af genåbningen:

- 0.-5. klasse
- Elever i specialtilbud, specialklasser, heldagsskolen på alle klassetrin
- SFO, fritidshjem og klub (for børn til og med 5. klasse)

Skolerne starter op torsdag den 16. april 2020.

Nødundervisning via fjernundervisning fortsætter for alle andre elever.

Eleverne har mødepligt til undervisningen. Skolen registrerer fravær. Folkeskoler skal dog ikke underrette kommunen, og der trækkes ikke i børnefamilieydelse som følge af fravær.

Alle elever med familiemedlemmer i risikogruppen kan blive hjemme, hvis forældrene vælger dette.

Undervisningen skal i videst muligt omfang leve op til folkeskolelovens krav og bestemmelser så vidt angår fagrækken og Fælles Mål samt forpligtelsen til at tilrettelægge undervisningen efter den enkelte elevs behov mv.

Det er skolens ansvar at prioritere ud fra faglige vurderinger af elevernes behov, hvilken undervisning der skal gennemføres.

Ansvaret for at udmønte de konkrete sundhedsfaglige retningslinjer sker lokalt på den enkelte skole, dvs. hos distriktslederen. Det påhviler derfor distriktslederen, at gennemgå de sundhedsfaglige retningslinjer med personalet, og sikre at de er implementeret, inden skolerne genåbnes.

Afgangsprøverne i 9.-10. klasse aflyses og erstattes af standpunktskarakterer på eksamensbeviset. Standpunktskarakter gives ultimo juni, så der bliver bedre tid til at vurdere eleverne og dække faglige huller, samt for at fastholde elevernes motivation.

Den enkelte skole har det lokale kendskab til hvorledes hverdagen bedst kan planlægges med fokus på de sundhedsfaglige retningslinjer.

Af Sundhedsstyrelsens vejledning fremgår, at man godt kan sende sit barn i skole, selvom barnet er i særlig risikogruppe eller at der er en i husstanden i særlig risikogruppe. Er man i tvivl, anbefaler Center for Skole, at man taler med egen læge.

Der vil være personale i særlige risikogrupper, der ikke pålægges fremmøde på skolerne, men som i stedet kommer til at arbejde hjemmefra med nødundervisning.

Det er vigtigt, at der fortsat er en opsøgende indsats i forhold til udsatte børn og familier for at sikre, at disse børn i videst mulige omfang kommer i skole.

Indstilling

Børne-, ungdoms- og arbejdsmarkedsdirektøren indstiller, at Børne- og Ungdomsudvalget godkender, at Folkeskolerne genåbnes fra torsdag den 16. april og genåbningen sker ud fra følgende kriterier:

1. Skoledagen har en varighed af 4 timer, på nogle skoleafdelinger kommer eleverne muligvis til at møde forskudt for at sikre den nødvendige plads.
2. SFO'erne tilbyder herudover pasning i den normale åbningstid.
3. Specialklasserne følger som udgangspunkt samme skema som tidligere, dog med mulighed for individuelle tilpasninger.
4. Skolerne bruger Sundhedsstyrelsens "Vejledning for gradvis kontrolleret genåbning af skoler og fritidsordninger" som grundlag for den forebyggende indsats mod smitte af COVID-19.

Beslutninger:

Udvalget følger indstillingen.

Bilag

1. Vejledning til skoler og fritidsordninger (DokumentID: 4003818 - EMN-2020-01276)

3 (Åben) Underskrift 15. april 2020

Sags ID: EMN-2019-01856

Sagsbehandler: Hanne Rosenkrantz Helgesen

Ansvarligt center: Ledelsessekretariatet

Beslutningskompetence

BUU

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på Godkend.

Indstilling

Børne-, ungdoms- og arbejdsmarkedsdirektøren indstiller, at Børne- og Ungdomsudvalget godkender beslutningsprotokollen.

Beslutninger:

Godkendt.

Bilag

Bilagsforside

Dokument Navn:	Vejledning til dagtilbud.pdf
Dokument Titel:	Vejledning til dagtilbud
Dokument ID:	4003819
Placering:	Emnesager/Beredskab for Corona virus/Dokumenter
Dagsordens titel	Genåbning af Dagtilbudsområdet i forbindelse med coronavirus
Dagsordenspunkt nr	1
Appendix nr	1
Relaterede Dokumenter:	1

Vejledning for gradvis, kontrolleret genåbning af dagtilbud

Forebyggelse af smitte med COVID-19

Version 3.0, 10. april 2020

Indholdsfortegnelse

Introduktion	3
1. Baggrund	4
2. Tegn på sygdom	5
2.1. Hvornår må ansatte, børn og elever komme i institution/skole	5
2.2. Hvornår er man syg?	5
2.3. Ved sygdom opstået i dagtilbud	5
2.4. Hvis en i husholdningen er påvist med COVID-19	6
2.5. Risiko for smitte ved borgere uden symptomer på COVID-19	6
3. Særlige risikogrupper	7
4. Forebyggelse af sygdom	9
4.1. Håndvask/håndsprit	9
4.2. Hold afstand til hinanden	9
4.3. Rengøring og tøjvask	10
5. Konkrete tiltag	11
5.1. Konkrete tiltag til at forebygge smittespredning	11

Introduktion

Formålet med denne vejledning er at begrænse udbredelsen af smitte med COVID-19 i dagtilbud (dagplejer, vuggestuer og børnehaver).

Vejledningen er udarbejdet med henblik på den gradvise, kontrollerede genåbning af dagtilbud. Målgruppen for denne vejledning er ledelser i dagtilbud. Andre retningslinjer med skærpede forholdsregler, der relateres til COVID-19 epidemien, er fortsat gældende, fx retningslinje for legeaftaler og på legepladser samt for ophold i det offentlige rum.

Der stilles krav til, at dagtilbud, som genåbner, iværksætter særligt skærpede forholdsregler for fortsat at forebygge smittespredning af COVID-19. Forudsætningen for, at sygdommen kan undgås i videst muligt omfang er særligt skærpede hygiejnetiltag, samt at personale, forældre og børn bliver hjemme til 48 timer efter symptomophør, når de er syge med symptomer, som giver mistanke om COVID-19, og opretholder streng selv-isolation som anbefalet af sundhedsmyndighederne – også ved milde symptomer.

Vejledningen knytter sig til bekendtgørelsen XXX [opdateres].

Denne vejledning beskriver baggrunden for forholdsreglerne, tegn på sygdom, forebyggelse af sygdom, information specielt til særlige risiko, samt hvilke krav der er til dagtilbud og hvilke opgaver, der på den baggrund skal løses i den enkelte institution.

På Sundhedsstyrelsens hjemmeside om COVID-19 www.sst.dk/corona kan der læses mere og findes supplerende materiale rettet mod dagtilbud, som genåbner.

Yderligere henvises der til eksisterende anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen¹:

- [Smitsomme sygdomme hos børn og unge](#), Sundhedsstyrelsen, 2013
- [Håndbog om hygiejne og miljø i dagtilbud](#), Sundhedsstyrelsen, 2019
- [Forebyggelsespakke om hygiejne](#), Sundhedsstyrelsen, 2018

Sundhedsstyrelsen udarbejder ligeledes informationsmateriale med specifikke forholdsregler i relation til COVID-19 til familier med børn i dagtilbud, som kan findes på www.sst.dk/corona og som i forbindelse med genåbning sendes ud til alle forældre via e-boks.

¹ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2019/Hygiejne-i-daginstitutioner>

1. Baggrund

COVID-19 forårsages af SARS-CoV-2, i daglig tale ny coronavirus. COVID-19 er en ny sygdom hos mennesker, der første gang blev påvist i den kinesiske millionby Wuhan i december 2019, og siden har der været en hurtig global spredning. WHO erklærede den 11. marts 2020 en pandemi. Siden mandag den 16. marts 2020 har alle offentlige institutioner som daginstitutioner, dagplejer, skoler, m.v. været lukket for at begrænse smittespredning i det danske samfund (med undtagelse af institutioner der har været åbne, fx for at sikre nødpasning).

Dagtilbud vil fra den 15. april 2020 igen kontrolleret kunne åbne, under forudsætning af en række særligt skærpede forholdsregler.

For at begrænse smitte under en kontrolleret genåbning af dagtilbud, kan en række tiltag iværksættes. Det, der virker bedst, er at alle personer, der færdes i dagtilbud foretager grundig håndvask med vand og sæbe, evt. med efterfølgende brug af håndsprit flere gange dagligt. Derudover påvirker anden personlig adfærd også smitterisikoen.

SARS-CoV-2 smitter ved dråbesmitte og kontaktsmitte (det vil sige ved at overførsel af smitstof fra næse og mund via hænder og genstande man rører ved, fx via håndtryk og via overflader m.v.). Man ved endnu ikke, hvor længe SARS-CoV-2 kan overleve på overflader, men for praktiske formål regnes med en overlevelse på 48 timer, som dog kan være længere afhængig af forureningsgrad (hvor meget virus der på det pågældende område).

2. Tegn på sygdom

Nogle mennesker, især yngre, kan have COVID-19 uden at udvikle symptomer. På nuværende tidspunkt vurderes det, at man kan smitte 48 timer før symptomdebut. Derfor er der også særlige forholdsregler for personer uden tegn på sygdom.

Hvis du har milde symptomer på både øvre luftvejsinfektion eller svær nedre luftvejsinfektion, det kan fx være hoste, feber, ondt i halsen, muskelsmerter eller vejtrækningsbesvær, skal du mistænke COVID-19.

For de, der udvikler symptomer, er det karakteristisk, at man til at begynde med har milde symptomer som ondt i halsen, muskelsmerter og evt. tør hoste. I dette stadium har man ofte let eller ingen feber. Andre typiske symptomer er feber og hovedpine. Ved forløb med forværring kan der tilkomme åndenød, herunder hurtig vejtrækning.

Stoppet næse eller løbenæse - uden andre symptomer - er ikke typisk for COVID-19, dvs. det er mindre sandsynligt, at symptomerne skyldes COVID-19, uden at det dog kan udelukkes.

2.1. Hvornår må ansatte og børn komme i institutionen?

Ansatte og børn må komme i dagtilbud, når de ikke har symptomer på sygdom. Det betyder, at hvis man har symptomer på sygdom, også milde symptomer som forkølelse, skal man blive hjemme, indtil man er rask.

I forhold til COVID-19 betragtes man som rask, når der er gået 48 timer, efter symptomerne er ophørt. Herefter må man komme i dagtilbud eller på arbejde igen.

2.2. Hvornår er man syg?

Man vurderes som syg når der er symptomer på sygdom, også ved milde symptomer som forkølelse. Det betyder, at man ved symptomer på sygdom skal blive hjemme fra dagtilbud eller arbejde.

2.3. Ved sygdom opstået i dagtilbud

Hvis et barn eller en ansat får symptomer på sygdom, mens de er i dagtilbud eller på arbejde, skal de hurtigst muligt hjem og blive der, indtil 48 timer efter de har haft sidste symptomer.

Hvis en person, der har været i dagtilbud eller på arbejde, konstateres smittet med COVID-19, skal den pågældende institution informeres om det, med henblik på, at de personer, den pågældende har været i nær kontakt med, informeres. Dette kan gøres ved et fælles opslag på et forældreintranet eller lignende.

Nære kontakter skal efterfølgende være særligt opmærksomme på sygdomstegn og i endnu højere grad følge de generelle råd om god hygiejne, men de må som udgangspunkt gerne må møde op dagtilbuddet. Dagtilbuddet anbefales samtidig at gøre de berørte børn, forældre og ansatte, der har været en nær kontakt til den smittede opmærksom på Sundhedsstyrelsens materiale til nære kontakter.

2.4. Hvis en i hustanden er påvist med COVID-19

Det anbefales, at personer med påvist COVID-19 i så høj grad som muligt isolerer sig i hjemmet væk fra andre i hustanden og ikke har fysisk kontakt med personer i hjemmet, jf. generelle råd til dig, der har tegn på sygdom².

Hvis man bor i husstand med en person med påvist COVID-19 må man gerne komme i dagtilbud eller på arbejde. Der opfordres dog til, at man i sådanne tilfælde er særligt opmærksom på at efterleve Sundhedsstyrelsens anbefalinger for adfærd samt være særligt opmærksom på symptomer på sygdom og bliver hjemme, hvis man får symptomer. Personer, der forlader husstanden, skal vaske hænder lige inden hjemmet forlades.

Hvis du er dagplejer og én i din hustand er påvist med COVID-19 og opholder sig hjemme, skal du ikke passe børn i dit hjem.

2.5. Risiko for smitte ved borgere uden symptomer på COVID-19

Nogle mennesker, især yngre, kan have COVID-19 uden at udvikle symptomer. På nuværende tidspunkt vurderes det, at man kan smitte 48 timer før symptomdebut. Derfor er der også særlige forholdsregler for personer uden tegn på sygdom. Det antages, at størstedelen af smitte sker fra personer med symptomer.

Hvis der forekommer smitte fra personer uden symptomer sker det ikke ved hoste/nys. men ved at der overføres smitstof fra næse og mund via hænder til genstande og overflader, der berøres af andre, der smittes ved ligeledes at røre ved næse/mund. Hyppig håndvask med vand og flydende sæbe, rengøring (særligt af kontaktpunkter, som fx håndtag) og afstand er derfor de vigtigste elementer i at hindre smittespredning.

² https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Pjece-Til-dig_-der-har-tegn-paa-sygdom

3. Særlige risikogrupper

Nogle grupper er særligt udsatte for at blive alvorligt syge, hvis de smittes med ny coronavirus/COVID-19. Det gælder:

- **Ældre over 65 år (især over 80 år)**
- **Personer med følgende kroniske sygdomme:**
 - Hjertekarsygdom (gælder ikke velbehandlet forhøjet blodtryk)
 - Lungesygdom (gælder ikke mild og velbehandlet astma)
 - Kronisk nyresygdom med nedsat nyrefunktion
 - Kronisk leversygdom
 - Diabetes type 1 og 2, især hvis man har følgevirkninger
 - Muskelsygdomme og neuromuskulære sygdomme, hvor man har nedsat hostekraft eller svært ved at komme af slim fra luftvejene
 - Svær overvægt med BMI over 35-40 afhængig af, om man har andre risikofaktorer også
 - Særlige blodsygdomme, hvor der vurderes at være øget risiko for komplikationer
- **Personer med nedsat immunforsvar som følge af:**
 - Blodsygdomme
 - Organtransplantation
 - Immunhæmmende behandling, herunder kemoterapi eller strålebehandling som led i behandling af kræft
 - HIV-infektion med svær påvirkning af immunsystemet
- **Børn med kronisk sygdom (som ovenfor) eller som har følgetilstande efter at være født for tidligt**
- **Gravide og kvinder op til to uger efter fødsel (ud fra et forsigtighedsprincip)**

Hvis du er i tvivl om, hvorvidt du er i særlig risiko eller har brug for særlig rådgivning, anbefaler vi at du taler med den læge, som behandler dig.

Hvis du er i en risikogruppe skal du generelt være opmærksom på at sikre god håndhygiejne, undlade at give hånd, sikre afstand og have fokus på rengøring. Du behøver ikke at blive omplaceret eller at arbejde hjemmefra. Det skyldes, at smitterisikoen ikke vurderes at være større i dagtilbud end den er i det omgivende samfund. Børn i risikogruppe kan ligeledes gå i dagtilbud, men der skal være særlig opmærksomhed på at de skærpede forholdsregler så vidt muligt efterleves af dem.

Ud fra et udvidet forsigtighedsprincip med fokus på det ufødte barn skal gravide medarbejdere i dagtilbud 0-6 år fra graviditetsuge 28 (28+0) have hjemmearbejdsplads uden udgående funktioner fra hjemmet.

I de særlige tilfælde, hvor der pga. særlige forhold alligevel kan være behov for omplacering eller hjemmearbejde, anbefales ledelsen i dagtilbuddet at tage en dialog med forældre eller den enkelte medarbejder mhp. at lave en konkret og individuel vurdering for børn og medarbejdere, der tilhører en særlig risikogruppe.

I vurderingen kan der lægges vægt på, om det er sundhedsmæssigt forsvarligt, at det pågældende barn skal komme i dagtilbuddet eller den pågældende medarbejder fortsat varetager sin vanlige funktion. I vurderingen for medarbejdere skal bl.a. inddrages hvilke muligheder, der er for omplacering til arbejdsforhold uden fysisk kontakt med andre, samt medarbejderens egen trygheds- og risikovurdering ved den vanlige arbejdsopgave/-funktion. Eventuelt begrænsede muligheder for at omplacere medarbejderen skal løses lokalt.

Bor man i husstand med en person, der er i særlig risiko, kan man som udgangspunkt godt komme på arbejde eller i daginstitution. Særlige forhold som fx igangværende kemoterapibehandling, kan betyde, at der skal tages særlige hensyn.

I dagplejer, hvor der i hustanden bor en person, der er i særlig risiko, skal der være særligt fokus på at følge de skærpede retningslinjer og personen skal holde så vidt mulig opholde sig i andre rum en børnene, og som minimum med to meters afstand. Yderligere opfordres der til særligt fokus på rengøring af kontaktpunkter før børnene kommer og umiddelbart lige efter de er hentet igen.

4. Forebyggelse af sygdom

Smitte med SARS-CoV-2 kan forebygges ved at tage en række forholdsregler. I dette afsnit beskrives de overordnede generelle råd til forebyggelse af smitte.

4.1. Håndvask/håndsprit

Håndvask med vand og flydende sæbe er en effektiv måde at forebygge smitte. Det skyldes, at håndvask med vand og flydende sæbe medfører, at snavs og bakterier løsnes og fjernes fra huden, hvilket fremmes af den mekaniske bearbejdelse der sker, når man vasker hænder samt skylning med vand.

Korrekt udført håndvask tager ca. 45-60 sekunder. Sundhedsstyrelsen har udgivet flere film og vejledninger, som illustrerer korrekt håndvask³.

Alternativer til håndvask

Vådservietter

Er man ikke i nærheden af vand og flydende sæbe, fx når man er på tur, kan der bruges hudvenlige vådservietter. Det anbefales, at man hurtigst muligt herefter udfører håndvask med vand og flydende sæbe.

Håndsprit

Virus er følsom over for desinfektion med alkohol (ethanolbaseret alkohol 70-85 % v/v tilsat glycerol 1-3 % er den anbefalede). Ved påføring af desinfektionsmiddel som håndsprit dræbes mikroorganismene.

Brug af håndsprit forebygger kun smitte, hvis hænderne er synligt rene og tørre.

Det vurderes, at håndsprit er virksomt over for SARS-CoV-2, hvis produktet lever op til krav formuleret i EN 14476.

4.2. Hold afstand til hinanden

Smitte med SARS-CoV-2 sker primært ved kontaktsmitte og overføres af smitstof via hænder og berørte genstande, men kan ved symptomer som hoste og nys ske via dråber, som kan sætte sig på overflader og genstande, der derefter berøres af andre. Ved host og nys falder dråber hurtigt til jorden og vil typisk ikke bevæge sig længere væk fra udgangspunktet end to meter. Derfor anbefales det, at der generelt holdes en afstand på to meter fra hinanden, for at forebygge smitte.

³ https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/film_vask_haender

Der stilles ikke krav til det maksimale antal af personer, der må være samlet i dagtilbud. For at nedsætte smittespredning er det vigtigt at børnene så vidt muligt omgås den samme gruppe af børn og voksen(ne) gennem hele dagen både inde og ude og at der ikke skiftes ophold rundt på stuerne.

Så vidt det er muligt skal der sikres afstand mellem børnene når de sidder ved borde.

Der anbefales et frit gulvareal på 6 m² pr barn i vuggestuer, 4 m² per. barn i børnehaver. Dette er en fordobling af de normale anbefalinger iht. Bygningsreglementet, BR 18⁴.

Mulighederne for indretning af lokalet er derfor afgørende for, hvor mange personer, der kan være tilstede. Det kan være nødvendigt at dele børnene op i mindre grupper, eller at dagen tilrettelægges, så børn opholder sig tidsmæssigt forskudt i dagtilbuddet for at sikre den nødvendige afstand.

Ved legeaftaler uden for dagtilbuddet anbefales, at der leges med så få børn som muligt og med børn fra den stue i dagtilbud som barnet i forvejen er sammen.

4.3. Rengøring og tøjvask

Rengøring med vand og sæbe medfører, at snavs og mikroorganismer løsnes og fjernes fra overflader. Herved kan reduceres forekomsten af mikroorganismer og dermed nedsætte også risiko for smitte ved berøring af overflader.

Fordi virus kan overleve på overflader, er der et stort behov for hyppigt at få rengjort de overflader, som hænder hyppigt har kontakt med (såkaldte kontaktpunkter). Det omfatter blandt andet legetøj, håndtag, gelænder, trykknapper og armaturer på toiletter, pc-tastaturer og arbejdsborde. Hav derudover fokus på de flader, der er i børnenes nå-højde.

Rengøring kan suppleres med desinfektion af kontaktpunkter, men det forudsætter rengøring førend brug af desinfektion.

Tøj kan blive forurenet ved færden i det offentlige rum. Smitterisiko via tekstiler betragtes generelt som værende begrænset.

⁴ https://byggningsreglementet.dk/Tekniske-bestemmelser/09/Krav/228_231

5. Konkrete tiltag

Nedenfor følger en række konkrete tiltag for genåbning af dagtilbud.

Det påhviler ledelsen at sikre følgende:

- At der udarbejdes instrukser for hygiejne og adfærd (der skal tages udgangspunkt i nedenstående punkter i afsnit 5.1)
- At ansatte og børn oplæres i håndvask med vand og flydende sæbe, hvornår der evt. benyttes håndsprit
- At der informeres om, hvornår der skal foretages håndvask, hostetikette, undgåelse af tæt kontakt og øvrige hygiejnebefalinger.
- At sikre faste rutiner for håndvask blandt ansatte og børn.
- At der på institutionens arealer, fx ved indgangen og øvrige relevante steder hvor børn, forældre og ansatte færdes, opsættes information/plakater fra Sundhedsstyrelsen om smitteforebyggende tiltag.
- At der i institutionen foreligger en instruks for håndtering af personale og børn med symptomer, der kunne være forenelige med COVID-19 (der skal tages udgangspunkt punkt 2).
- At ansatte og forældre har kendskab til de skærpede krav for håndtering af sygdom.
- At sikre, at nære kontakter til eventuelt syge modtager information om forholdsregler i tilfælde af sygdom (hertil kan bruges Sundhedsstyrelsens materiale).
- Håndtering af personale i særlig risiko (ældre over 65 år, personer med kronisk sygdom eller nedsat immunforsvar og gravide, jf. punkt 3).

Sundhedsstyrelsen vil udarbejde en instruks til hhv. ledelsen og personale, der kan findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

5.1. Konkrete tiltag til at forebygge smittespredning

Håndhygiejne

For at sikre god håndhygiejne skal alle:

- ansatte, børn og ledsagende voksne, vaske hænder med vand og flydende sæbe ved ankomst til institutionen
- vaske hænder når hænderne er synligt snavsede.
- børn og ansatte vaske hænder i faste intervaller på, fx inden der startes på en ny leg, og minimum hver anden time.
- børn og ansatte vaske hænder efter toiletbesøg, før og efter spisning, efter næsepudsning og efter host/nys i hænder eller engangslømmetørklæde. Ansatte skal hjælpe børnene med at vaske hænder.

- ansatte vaske hænder efterfulgt af hånddesinfektion ved bleskift og hjælp til næsepudsning.
- ansatte vaske hænder med vand og flydende sæbe eller bruge håndsprit, hvis de går fra en stue til en anden eller er nødsaget til at være i kontakt eller tæt fysisk kontakt med børn fra en anden stue.
- kun anvende engangsmaterialer som bleer, vaskeklude, håndklæder, forklæder, lommetørklæder og underlagspapir.
- ansatte og børn, der ikke er i nærheden af vand og flydende sæbe, anvende spritservietter eller hudvenlige vådservietter, fx på ture. Hvis hænderne er synligt rene kan der anvendes håndsprit. Der skal vaskes hænder med vand og flydende sæbe hurtigst muligt herefter.

Aflevering/afhentning af børn

- Det skal sikres, at forældre eller ledsagende voksne ikke samler sig ved indgangene til institutionen. Dette kan gøres ved at børnene afleveres i intervaller.
- Hvis muligt skal børnene afleveres uden for.
- Undgå fysisk kontakt, tæt og langvarig kontakt, håndtryk, kram, mv., med personer som du ikke bor i husholdning med.

Rengøring

- Toiletter skal rengøres mindst to gange dagligt.
- Potter og toiletsæder i daginstitutioner og dagplejer skal rengøres og afsprittes med 70-85 % hospitalssprit efter brug.
- Alle overflader skal vaskes med sæbevand og herefter afsprittes mindst to gange dagligt.
- Legetøj skal vaskes minimum to gange dagligt. I dagplejer og vuggestuer kan dette fx være, når børnene sover, spiser og eller er gået hjem. I børnehaver kan dette fx være når de spiser og når de går hjem. Herudover efter en konkret vurdering af brug.
- Der må ikke medbringes legetøj hjemmefra.
- Legetøj, som ikke kan rengøres efter anvisningen, skal pakkes væk, til efter COVID-19 epidemien er overstået.
- Sengetøj skal vaskes dagligt ved 80°C., og så vidt muligt benyttes børnenes personlige sengetøj.
- Tablets skal gerne aftørres flere gange dagligt og mellem brug. Hvis muligt undgå at børnene deler tablets eller sikre, at kun få børn deler den samme tablet. Der skal anvendes spritservietter til rengøring. Der skal vaskes hænder før og efter brug.
- Tastatur og mus ved computer skal rengøres dagligt med engangsklude tilsat rengøringsmiddel. Der skal vaskes hænder før og efter brug af mus og tastatur.
- Rengøring og desinfektion af kontaktpunkter mindst to gange dagligt, som fx vandhaner, toiletknapper, toiletsæder, bordoverflader, dørhåndtag, køleskabslåge/-håndtag, gelændere, armlæn, lyskontakter, greb på vaskemaskine og tørretumbler m.v.
- Skraldespande skal tømmes, inden de bliver fyldte og mindst én gang dagligt.

Indretning

- Større forsamlinger skal undgås – fx morgensang.
- Det anbefales, at der tidsinddeles mellem stuer i forhold til ankomst, frokost og pauser, således at mange ikke er samlet på samme tid.
- Børn skal så vidt muligt blive på den samme stue/i de samme grupper og med den samme voksne. Der skal ikke leges med børn på andre stuer. Det anbefales, at børnene deles op i grupper (fx. fem børn ved leg udenfor og to-tre børn ved leg indenfor).
- Legepladsen kan indeles, så børnene kun leger med de samme børn fra faste, mindre grupper af fx fem børn.
- Ved møder mellem ansatte skal dette ske udendørs eller via video/telefon.
- Der skal sikres let adgang til god håndhygiejne med vand, flydende sæbe og engangshåndklæder. Hvis der ikke er adgang til håndhygiejne i personale rum, da kan opsættes dispensere til hånddesinfektion, iht. gældende aftaler med brandtilsyn, sikkerhed ift. børn mv.

Afstand mellem hinanden

- Fysisk kontakt som håndtryk og kram skal undgås mellem de voksne.
- Aktiviteter skal planlægges, så det foregår i mindre grupper af de samme børn.
- Aktiviteter skal planlægges så de foregår uden for, med mindre dette ikke er muligt, grundet fx vejret.
- Der skal leges i mindre grupper og kun inden for samme stue/gruppe af børn.
- Sidder børnene ved borde, skal de så vidt placeres så der er to meter i mellem børnene.
- Der anbefales et frit gulvareal på 6 m² pr barn i vuggestuer, 4 m² per. barn i børnehaver. Dette er en fordobling af de normale anbefalinger iht. Bygningsreglementet, BR 18⁵.

Mad og kantiner

- Alle skal:
 - vaske hænder grundigt før og efter, der anrettes, tilberedes og spises mad.
 - være særligt opmærksomme på hygiejne ved tilberedning og anretning af mad.
 - sidde med god afstand til hinanden, når de spiser
- Vask af bestik og service skal ske ved 80°C i opvaskemaskine lige efter brug.
- Maden må ikke deles.
- Al mad skal portionsanrettet. Der må ikke være buffet.

Transport, fx til skovbørnehaver

- Transport fra institutionen skal arrangeret således, at børnene placeres i bussen med afstand på to meter fra hinanden. Det kan betyde, at transporten skal ske i flere busser end normalt.
- Offentlig transport skal undgås ved eventuelle ture væk fra institutionen.

⁵ https://byggningsreglementet.dk/Tekniske-bestemmelser/09/Krav/228_231

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

www.sst.dk

Sundhed for alle ♥ + ●

Bilagsforside

Dokument Navn:	Vejledning til skoler og fritidsordninger.pdf
Dokument Titel:	Vejledning til skoler og fritidsordninger
Dokument ID:	4003818
Placering:	Emnesager/Beredskab for Corona virus/Dokumenter
Dagsordens titel	Genåbning af skoler i forbindelse med coronavirus
Dagsordenspunkt nr	2
Appendix nr	1
Relaterede Dokumenter:	1

Vejledning for gradvis, kontrolleret genåbning af skoler og fritidsordninger

Forebyggelse af smitte med COVID-19

Version 3.0, 10. april 2020

Indholdsfortegnelse

Introduktion	3
1. Baggrund	4
2. Tegn på sygdom	5
2.1. Hvornår må ansatte, børn og elever komme i institution/skole	5
2.2. Hvornår er man syg?	5
2.3. Ved sygdom opstået i institution.....	5
2.4. Hvis en i hustanden er påvist med COVID-19.....	6
2.5. Risiko for smitte ved borgere uden symptomer på COVID-19.....	6
3. Særlige risikogrupper	7
4. Forebyggelse af sygdom	9
4.1. Håndvask/håndsprit	9
4.2. Hold afstand til hinanden	9
4.3. Rengøring og tøjvask.....	10
5. Konkrete tiltag	11
5.1. Konkrete tiltag til at forebygge smittespredning.....	11

Introduktion

Formålet med denne vejledning er at begrænse udbredelsen af smitte med COVID-19 på skoler.

Vejledningen er udarbejdet med henblik på den gradvise kontrollerede genåbning af skoler. Målgruppen for denne vejledning er ledelser på skoler. Andre retningslinjer med skærpede forholdsregler, der relateres til COVID-19 epidemien, er fortsat gældende, fx retningslinje for legeaftaler og på legepladser samt for ophold i det offentlige rum.

Der stilles krav til, at skoler, som genåbner, iværksætter særligt skærpede forholdsregler for fortsat at forebygge smittespredning af COVID-19. Forudsætningen for, at sygdommen kan undgås i videst muligt omfang er særligt skærpede hygiejnetiltag, samt at personale, forældre og børn bliver hjemme til 48 timer efter symptomophør, når de er syge med symptomer, som giver mistanke om COVID-19, og opretholder streng selv-isolation som anbefalet af sundhedsmyndighederne – også ved milde symptomer.

Vejledningen knytter sig til bekendtgørelsen XXX [opdateres].

Denne vejledning beskriver baggrunden for forholdsreglerne, tegn på sygdom, forebyggelse af sygdom, information specielt til særlig risiko samt hvilke krav der er til de enkelte typer af institutioner og hvilke opgaver der på den baggrund skal løses i den enkelte institution.

På Sundhedsstyrelsens hjemmeside om COVID-19 www.sst.dk/corona kan der læses mere og findes supplerende materiale rettet mod institutioner, som genåbner efter nedlukning.

Yderligere henvises der til eksisterende anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen¹:

- Smitsomme sygdomme hos børn og unge, Sundhedsstyrelsen, 2013
- Håndbog om hygiejne og miljø i dagtilbud, Sundhedsstyrelsen, 2019
- Forebyggelsespakke om hygiejne, Sundhedsstyrelsen, 2018

Sundhedsstyrelsen udarbejder ligeledes informationsmateriale med specifikke forholdsregler i relation til COVID-19 til familier med børn i skoler, som kan findes på www.sst.dk/corona og som i forbindelse med genåbning sendes ud til alle forældre via e-boks.

¹ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2019/Hygiejne-i-daginstitutioner>

1. Baggrund

COVID-19 forårsages af SARS-CoV-2, i daglig tale ny coronavirus. COVID-19 er en ny sygdom hos mennesker, der første gang blev påvist i den kinesiske millionby Wuhan i december 2019, og siden har der været en hurtig global spredning. WHO erklærede den 11. marts 2020 en pandemi. Siden mandag den 16. marts 2020 har alle offentlige institutioner som daginstitutioner, dagplejer, skoler m.v. været lukkede for at begrænse smittespredning i det danske samfund (med undtagelse af institutioner/skoler, som har været åbne, fx for at sikre nødpasning).

Skoler vil fra den 15. april 2020 igen gradvist kunne åbne, under forudsætning af en række særligt skærpede forholdsregler.

For at begrænse smitte under en kontrolleret genåbning af skoler, kan en række tiltag iværksættes. Det, der virker bedst, er at alle personer der færdes i skoler foretager grundig håndvask med vand og flydende sæbe, evt. med efterfølgende brug af håndsprit flere gange dagligt. Derudover påvirker anden personlig adfærd smitterisikoen.

SARS-CoV-2 smitter ved dråbesmitte og kontaktsmitte (det vil sige at overførsel af smitstof fra næse og mund via hænder og genstande man rører ved, fx via håndtryk og overflader m.v.). Man ved endnu ikke, hvor længe SARS-CoV-2 kan overleve på overflader, men for praktiske formål regnes med en overlevelse på 48 timer, som dog kan være længere afhængig af forureningsgrad (hvor meget virus der på det pågældende område).

2. Tegn på sygdom

Nogle mennesker, især yngre, kan have COVID-19 uden at udvikle symptomer. På nuværende tidspunkt vurderes det, at man kan smitte 48 timer før symptomdebut. Derfor er der også særlige forholdsregler for personer uden tegn på sygdom.

Hvis du har milde symptomer på både øvre luftvejsinfektion eller svær nedre luftvejsinfektion, det kan fx være hoste, feber, ondt i halsen, muskelsmerter eller vejtrækningsbesvær, skal du mistænke COVID-19.

For de, der udvikler symptomer, er det karakteristisk, at man til at begynde med har milde symptomer som ondt i halsen og, muskelsmerter og evt. tør hoste. I dette stadium har man ofte let eller ingen feber.

Andre typiske symptomer er feber og hovedpine. Ved forløb med forværring kan der tilkomme åndenød, herunder hurtig vejtrækning.

Stoppet næse eller løbenæse - uden andre symptomer - er ikke typisk for COVID-19, dvs. det er mindre sandsynligt, at symptomerne skyldes COVID-19, uden at det dog kan udelukkes.

2.1. Hvornår må ansatte og elever komme i skole?

Ansatte og elever må komme i skole når de ikke har symptomer på sygdom. Det betyder, at hvis man har symptomer på sygdom, også milde symptomer som forkølelse, skal man blive hjemme, indtil man er rask.

I forhold til COVID-19 betragtes man som rask, når der er gået 48 timer, efter symptomerne er ophørt. Herefter må man komme i skole igen.

2.2. Hvornår er man syg?

Man vurderes som syg når der er symptomer på sygdom, også ved milde symptomer som forkølelse. Det betyder, at man ved symptomer på sygdom skal blive hjemme fra arbejde eller skole.

2.3. Ved sygdom opstået i skolen

Hvis en elev eller en ansat får symptomer på sygdom, mens de er i skole, skal de hurtigst muligt tage hjem og blive der, indtil 48 timer efter de har haft sidste symptomer.

Hvis en person, der har været i skole, konstateres smittet med COVID-19, skal den pågældende skole informeres om det, med henblik på at de personer, den pågældende har været i nær kontakt med, informeres. Dette kan gøres ved et fælles opslag på et Aula eller lign.

Nære kontakter skal efterfølgende være særligt opmærksomme på sygdomstegn og i endnu højere grad følge de generelle råd om god hygiejne, men de må som udgangspunkt gerne må møde op i skolen. Skolens ledelse anbefales samtidig at gøre de berørte elever, forældre og lærere, der har været en nær kontakt til den smittede opmærksom på Sundhedsstyrelsens materiale til nære kontakter.

2.4. Hvis en i husstanden er påvist med COVID-19

Det anbefales, at personer med påvist COVID-19 i så høj grad som muligt isolerer sig i hjemmet væk fra andre i husstanden og ikke har fysisk kontakt med personer i hjemmet, jf. generelle råd til dig, der har tegn på sygdom².

Hvis man bor i husstand med en person med påvist COVID-19 må man gerne komme i skole eller på arbejde. Der opfordres dog til, at man i sådanne tilfælde er særligt opmærksom på at efterleve Sundhedsstyrelsens anbefalinger for adfærd samt være særligt opmærksom på symptomer på sygdom og bliver hjemme, hvis man får symptomer. Personer, der forlader husstanden, skal vaske hænder lige inden hjemmet forlades.

2.5. Risiko for smitte ved borgere uden symptomer på COVID-19

Nogle mennesker, især yngre, kan have COVID-19 uden at udvikle symptomer. På nuværende tidspunkt vurderes det, at man kan smitte 48 timer før symptomdebut. Derfor er der også særlige forholdsregler for personer uden tegn på sygdom. Det antages, at størstedelen af smitte sker fra personer med symptomer.

Hvis der forekommer smitte fra personer uden symptomer sker det ikke ved hoste/nys, men ved at der overføres smitstof fra næse og mund via hænder til genstande og overflader, der berøres af andre, der smittes ved ligeledes at røre ved næse/mund Hyppig håndvask med vand og flydende sæbe, rengøring (særligt af kontaktpunkter, som fx håndtag) og afstand er derfor de vigtigste elementer i at hindre smittespredning.

² https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Pjece-Til-dig_-der-har-tegn-paa-sygdom

3. Særlige risikogrupper

Nogle grupper er særligt udsatte for at blive alvorligt syge, hvis de smittes med ny coronavirus/COVID-19. Det gælder:

- **Ældre over 65 år (især over 80 år)**
- **Personer med følgende kroniske sygdomme:**
 - Hjertekarsygdom (gælder ikke velbehandlet forhøjet blodtryk)
 - Lungesygdom (gælder ikke mild og velbehandlet astma)
 - Kronisk nyresygdom med nedsat nyrefunktion
 - Kronisk leversygdom
 - Diabetes type 1 og 2, især hvis man har følgevirkninger
 - Muskelsygdomme og neuromuskulære sygdomme, hvor man har nedsat hostekraft eller svært ved at komme af slim fra luftvejene
 - Svær overvægt med BMI over 35-40 afhængig af, om man har andre risikofaktorer også
 - Særlige blodsygdomme, hvor der vurderes at være øget risiko for komplikationer
- **Personer med nedsat immunforsvar som følge af:**
 - Blodsygdomme
 - Organtransplantation
 - Immunhæmmende behandling, herunder kemoterapi eller strålebehandling som led i behandling af kræft
 - HIV-infektion med svær påvirkning af immunsystemet
- **Børn med kronisk sygdom (som ovenfor) eller som har følgetilstande efter at være født for tidligt**
- **Gravide og kvinder op til to uger efter fødsel (ud fra et forsigtighedsprincip)**

Hvis du er i tvivl om, hvorvidt du er i særlig risiko eller har brug for særlig rådgivning, anbefaler vi at du taler med den læge, som behandler dig.

Hvis du er i en risikogruppe skal du generelt være opmærksom på at sikre god håndhygiejne, undlade at give hånd, sikre afstand og have fokus på rengøring. Du behøver ikke at blive omplaceret eller at arbejde hjemmefra. Det skyldes, at smitterisikoen ikke vurderes at være større i skoler end den er i den omgivende samfund. Elever i risikogruppe kan ligeledes gå i skole, men der skal være særlig opmærksomhed på at de skærpede forholdsregler efterleves af dem.

I de særlige tilfælde, hvor der pga. særlige forhold kan være behov for omplacering eller hjemmearbejde, anbefales ledelsen på den enkelte skole at tage en dialog med forældre eller den enkelte medarbejder mhp. at lave en konkret og individuel vurdering for elever og medarbejdere, der tilhører en særlig risikogruppe.

I vurderingen kan der lægges vægt på, om det er sundhedsmæssigt forsvarligt, at den pågældende elev kommer i skole eller den pågældende medarbejder fortsat varetager sin vanlige funktion. I vurderingen for medarbejdere skal bl.a. inddrages hvilke muligheder, der er for omplacering til arbejdsforhold uden fysisk kontakt med andre, samt medarbejderens egen trygheds- og risikovurdering ved den vanlige arbejdsopgave/-funktion. Eventuelt begrænsede muligheder for at omplacere medarbejderen skal løses lokalt.

Bor man i husstand med en person, der er i særlig risiko, kan man som udgangspunkt godt komme på arbejde eller i skole. Særlige forhold som fx igangværende kemoterapi-behandling, kan betyde, at der skal tages særlige hensyn.

Det anbefales, at ledelsen på den pågældende skole iværksætter fortsat onlineundervisning af elever, der ikke kan komme i skole. Hjemsendt personale kan arbejde hjemmefra.

4. Forebyggelse af sygdom

Smitte med SARS-CoV-2 kan forebygges ved at tage en række forholdsregler. I dette afsnit beskrives de overordnede generelle råd til forebyggelse af smitte.

4.1. Håndvask/håndsprit

Håndvask med vand og flydende sæbe er en effektiv måde at forebygge smitte. Det skyldes, at håndvask med vand og flydende sæbe medfører, at snavs og bakterier løsnes og fjernes fra huden, hvilket fremmes af den mekaniske bearbejdelse der sker, når man vasker hænder samt skylning med vand.

Korrekt udført håndvask tager ca. 45-60 sekunder. Sundhedsstyrelsen har udgivet flere film og vejledninger, som illustrerer korrekt håndvask³.

Alternativer til håndvask

Vådservietter

Er man ikke i nærheden af vand og flydende sæbe, fx når man er på tur, kan der bruges hudvenlige vådservietter. Det anbefales, at man hurtigst muligt herefter udfører håndvask med vand og flydende sæbe.

Håndsprit

Virus er følsom over for desinfektion med alkohol (ethanolbaseret alkohol 70-85 % v/v tilsat glycerol 1-3 % er den anbefalede), hvorfor der kan anvendes håndsprit til at forebygge smitte. Ved påføring af desinfektionsmiddel som håndsprit dræbes mikroorganismerne.

Brug af håndsprit forebygger kun smitte, hvis hænderne er synligt rene og tørre.

Det vurderes, at håndsprit er virksomt over for SARS-CoV-2, hvis produktet lever op til krav formuleret i EN 14476.

4.2. Hold afstand til hinanden

Smitte med SARS-CoV-2 sker primært ved kontaktsmitte og overføres af smitstof via hænder og berørte genstande, men kan ved symptomer som hoste og nys ske via dråber, der kan sætte sig på overflader og genstande, der derefter berøres af andre. Ved host og nys falder dråber hurtigt til jorden og vil typisk ikke bevæge sig længere væk fra

³ https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/film_vask_haender

udgangspunktet end to meter. Derfor anbefales det, at der generelt holdes en afstand på to meter fra hinanden, for at forebygge smitte.

Der stilles ikke krav til det maksimale antal af personer, der må være samlet på skolen. Der er imidlertid et krav om, at borde og stole arrangeres så eleverne har en afstand på to meter mellem hinanden, for at forebygge smitte, mens eleverne sidder i længere tid ved siden af hinanden.

Mulighederne for indretning af lokalet er derfor afgørende for, hvor mange personer, der må være tilstede. Det kan være nødvendigt at dele eleverne op i mindre grupper, eller at dagen tilrettelægges, så eleverne opholder sig tidsmæssigt forskudt i skolen for at sikre den nødvendige afstand.

Ved legeaftaler uden for skolen anbefales, at der leges med så få børn som muligt og med børn fra den klasse som barnet i forvejen er sammen.

4.3. Rengøring og tøjvask

Rengøring med vand og sæbe medfører, at snavs og mikroorganismer løsnes og fjernes fra overflader. Herved kan reduceres forekomsten af mikroorganismer og dermed nedsætte også risiko for smitte ved berøring af overflader.

Fordi virus kan overleve på overflader, er der et stort behov for hyppigt at få rengjort de overflader, som hænder hyppigt har kontakt med (såkaldte kontaktpunkter). Det omfatter blandt andet legetøj, håndtag, gelænder, trykknapper og armaturer på toiletter, pc-tastaturer og arbejdsborde.

Rengøring kan suppleres med desinfektion af kontaktpunkter, men det forudsætter rengøring førend brug af desinfektion.

Tøj kan blive forurenet ved færden i det offentlige rum. Smitterisiko via tekstiler betragtes generelt som værende begrænset.

5. Konkrete tiltag

Nedenfor følger en række konkrete tiltag for genåbning af skoler og ungdomsuddannelser.

Det påhviler ledelsen at sikre følgende:

- At der udarbejdes instrukser for hygiejne og adfærd (der skal tages udgangspunkt i nedenstående punkter i afsnit 5.1).
- At ansatte og elever oplæres i håndvask med vand og flydende sæbe, hvornår der evt. benyttes håndsprit
- At der informeres om, hvornår der skal foretages håndvask, hostetikette, undgåelse af tæt kontakt og øvrige hygiejneanbefalinger.
- At sikre faste rutiner for håndvask.
- At der på institutionens arealer, fx ved indgangen og øvrige relevante steder hvor børn, forældre og ansatte færdes, opsættes information/plakater fra Sundhedsstyrelsen om smitteforebyggende tiltag.
- At der i institutionen foreligger en instruks for håndtering af personale og børn med symptomer, der kunne være forenelige med COVID-19 (der skal tages udgangspunkt punkt 2).
- At ansatte og forældre har kendskab til de skærpede krav for håndtering af sygdom.
- At sikre, at nære kontakter til eventuelt syge modtager information om forholdsregler i tilfælde af sygdom (hertil kan bruges Sundhedsstyrelsens materiale).
- Håndtering af personale i særlig risiko (ældre over 65 år, personer med kronisk sygdom eller nedsat immunforsvar og gravide, jf. punkt 3).

Sundhedsstyrelsen vil udarbejde en instruks til hhv. ledelsen og personale, der kan findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

5.1. Konkrete tiltag til at forebygge smittespredning

Håndhygiejne

For at sikre god håndhygiejne skal alle:

- ansatte, elever og ledsagende voksne, vaske hænder med vand og flydende sæbe når de kommer ind på skolen
- vaske hænder når hænderne er synligt snavsede.
- vaske hænder i faste intervaller fx i hvert frikvarter (som minimum hver anden time).
- vaske hænder efter toiletbesøg, før og efter spisning, efter næsepudsning og efter host/nys i hænder eller engangslommetørklæde.

- ansatte skal vaske hænder med vand og flydende sæbe eller bruge håndsprit, hvis de går fra undervisning af én klasse til en anden.
- ansatte skal hjælpe de mindste elever med at vaske hænder
- kun anvende engangsmaterialer som papirservietter, vaskeklude, forklæder m.v.
- anvende spritservietter eller hudvenlige vådservietter når man ikke er i nærheden af vand og sæbe, fx på ture. Der skal vaskes hænder med vand og flydende sæbe hurtigst muligt herefter.

Aflevere/afhente elever

- Det skal sikres, at forældre eller ledsagende voksne ikke samler sig ved indgangene til skolen. Dette kan gøres ved at elever afleveres i intervaller.
- Hvis muligt skal elever afleveres ved indgangen til skolen.
- Generelt skal fysisk kontakt, tæt og langvarig kontakt, håndtryk, kram, mv., undgås med personer som du ikke bor i husholdning med.

Rengøring

- Hvis der i nogle klasser er legetøj, skal dette vaskes flere gange dagligt. Legetøj som ikke kan vaskes må ikke anvendes indtil COVID-19 epidemien er overstået.
- Tablets skal gerne aftørres flere gange dagligt og mellem brug. Hvis muligt undgå at børnene deler tablets ellers sikre at kun få børn deler den samme tablet. Der skal anvendes spritservietter til dette. Der skal vaskes hænder før og efter brug
- Tastatur og mus ved computer skal rengøres dagligt med engangsklud tilsat rengøringsmiddel. Der skal vaskes hænder før og efter brug af mus og tastatur.
- Rengøring og desinfektion af borde og kontaktpunkter mindst to gange dagligt, som fx vandhaner, toiletknapper, toiletsæder, bordoverflader, dørhåndtag, køleskabslåge/håndtag, gelændere, armlæn, lyskontakter m.v.
- Toiletter skal rengøres mindst to gange dagligt.
- Toiletsæder skal rengøres og afsprittes med 70-85 % hospitalssprit mindst to gange dagligt.
- Skraldespande i klasselokaler og på toiletter skal tømmes inden de er helt fyldte og mindst en gang dagligt.

Afstand mellem hinanden

- Elever skal placeres ved borde, så der er to meter i mellem eleverne. Det kan være nødvendigt at dele eleverne op i grupper og fordele dem i flere klasselokaler for at sikre den nødvendige afstand.
- Ved aktiviteter der kan foregå udendørs anbefales dette.
- Frikvarterer kan indrettes forskudt således, at mange elever ikke holder frikvarter på samme tid.
- Det anbefales, at flere voksne er tilstede udenfor, for at sikre, at elever holder afstand og undgår fysisk kontakt.
- Der skal leges i mindre grupper på fx fem elever uden for og to-tre elever inden for og kun inden for samme klasse.
- Offentlig transport skal undgås ved eventuelle ture væk fra skolen.

- Elever skal opfordres til kun at færdes i de samme mindre grupper både i og uden for skoletiden.

Mad og kantiner

- Alle skal
 - vaske hænder grundigt før og efter der anrettes, tilberedes og spises mad.
 - være særlig opmærksomme på hygiejne ved tilberedning og anretning af mad.
 - sidde med god afstand til hinanden når de spiser.
- Vask af bestik og service skal ske ved 80°C i opvaskemaskine umiddelbart efter brug.
- Der må ikke deles mad mellem hinanden.
- Alt mad skal portionsanrettet. Der må ikke være buffet.

Indretning

- Større forsamlinger skal undgås – fx morgensang og andet hvor klasser er samlet.
- Det anbefales, at der tidsinddeles mellem klasser i forhold til ankomst, frokost og frikvarterer, således at mange ikke er samlet på samme tid.
- Lærere skal komme til eleverne i klasserne – elever skal ikke skifte klasselokale.
- Ved møder mellem ansatte skal dette ske udendørs hvis muligt, ellers via video/telefon
- Der skal sikres let adgang til håndvask med vand, flydende sæbe og engangshåndklæder. Hvis der ikke er adgang til håndvask i lærerværelser, kan der opsættes dispensere til hånddesinfektion, iht. gældende aftaler med Brandtilsyn, sikkerhed ift. børn mv.

Undervisning

- Undervisning tilrettelægges så størstedelen af skoledagen foregår udendørs, og hvor undervisning kun foregår indenfor, når andet ikke er muligt grundet fx pga. vejret.
- Specifikke fag skal gennemføres væsentlig anderledes end før, fx madkundskab med fokus på ernæring i stedet for konkret madlavning.
- Idrætstimer skal foregå udendørs og planlægges uden kontaktsport.
- Det kan være nødvendigt at fag, hvor ovenstående forholdsregler ikke kan oprettholdes, aflyses og der undervises i andre fag i stedet.

SFO/fritidsordning

- SFO og fritidsordning skal indrettes således, at elever så vidt muligt kun er sammen med de samme elever som resten af skoledagen. Det kan betyde at SFO/fritidsordningen skal arrangeres således, at pædagogerne fordeles ud i de enkelte klasse/grupper af elever og elevernes pasning derfor foregår der.
- Aktiviteter skal i det omfang det er muligt foregå udenfor.

Transport

- Transport fra skolen skal arrangeret således, at eleverne placeres i skolebussen med afstand på to meter fra hinanden. Det kan betyde, at transporten skal ske i flere skolebusser end normalt.
- Offentlig transport skal undgås ved eventuelle ture væk fra skolen.

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

www.sst.dk

Sundhed for alle ♥ + ●